KIN1503 sensorveiledning våren 2026

Informasjon

Det er automatisk lagring av besvarelsen din i Inspera hvert 15. sekund. Du kan når som helst navigere mellom de ulike oppgavene, men hver oppgave må besvares under riktig oppgavenummer. Ved eksamenslutt vil besvarelsen din automatisk leveres til sensur. Etter å ha startet prøven, ser du din gjenværende tid oppe til venstre. Du kan endre språk (bokmål/nynorsk) i Inspera ved å trykke på tannhjulet oppe til høyre. Hvis du ønsker å trekke deg underveis, trykk på ikonet i høyre hjørne for å få opp valget «jeg vil trekke meg».

Praktisk informasjon om eksamen

Eksamen består av 4 oppgaver. Du må svare på alle oppgavene. Skriv mellom 300 ord og 700 ord per spørsmål. Svar på norsk, svensk, dansk eller engelsk. Ingen hjelpemidler er tillatt. Husk at besvarelsen skal være anonym. Ikke oppgi navnet ditt.

Hjelpemidler til eksamen

Du kan ha med ett (1) A4-papir ark på eksamen med håndskrevne notater på begge sider.

Spørsmål 1

Diskuter «kinesiske» samfunn i den neolittiske perioden og i Shang-perioden. Ta i betraktning følgende punkter:

1. Hva vet vi om disse samfunnene på dette tidspunkt?
2. Hva slags kilder har vi tilgjengelig som forteller oss om samfunnene?

Finnes «Kina» allerede i neolitikum eller i Shang-perioden? Hvorfor eller hvorfor ikke?

Skill så godt som mulig mellom neolittikum og Shang-perioden i besvarelsen din.

Spørsmål 2

Hvem var Qianlong-keiseren, og hvordan kan vi karakterisere styret hans?

Ta med følgende punkter i besvarelsen din:

1. Gi en kort redegjørelse av hans biografi.
2. Forklar hvordan hans styre passer inn i konteksten av dynastiet hans.
3. Diskuter endringene i Kinas territorium under hans styre.

4. Forklar hva *Siku quanshu* (Complete Books of the Four Treasuries / Fullstendig bibliotek for litteraturens fire grener) er, og diskuter Qianlongs rolle i dette.

Spørsmål 3

Hva gikk reformene ut på som Deng Xiaoping innledet etter han kom til makten i 1978?

1. Nevn de viktigste reformene som Deng innførte.
2. Hvilke områder i det kinesiske samfunnet skulle ikke endres på?

Spørsmål 4

Hva er årsakene til konflikten mellom Folkerepublikken Kina og Taiwan, og hvilke faktorer i de siste årene har gjort at konflikten er blitt vanskeligere å løse?

1. Nevn kort de historiske begivenhetene etter slutten av annen verdenskrig som har skapt utgangspunktet for konflikten på tvers av Taiwan stredet.
2. Diskuter hvordan utviklingen i både Folkerepublikken og Taiwan i nyere tid kompliserer forholdet mellom de to land.

Generisk sensorveiledning

Følgende punkter vektlegges i vurderingen av eksamen:

- svarer kandidaten på spørsmålet?
- er besvarelsen relevant i forhold til å belyse spørsmålet?
- er fremstillingen klar og tydelig?

Poeng til karakter

Hver av de fire spørsmålene gir maksimalt 5 poeng. Studentene står fritt til å fokusere på det de kan best, så lenge det besvarer spørsmålet.

- A: 20–18,5
- B: 18–16
- C: 15,5–13,5
- D: 13–10,5
- E: 10–7,5
- F: 7–0

Detaljert sensorveiledning

Spørsmål 1

Dette spørsmål har to hovedtemaer: 1) kinesisk samfunn i den neolittiske perioden og Shang og 2) Finnes det «Kina» allerede?

I den første delen skal det tas hensyn til både hva vi vet og hvordan vi vet det (hvilke kilder).

Mulige punkt, kandidaten kan ta i betrakting i første delen om den neolittiske perioden:

- Det fins flere neolittiske kulturer. Fint om kandidaten kan nevne noen (e.g. Liangzhu), men det er ikke nødvendig å vite navn på kulturer for å fullt poeng
- Stratifisert samfunn (e.g. noen lagt jade, som er vanskelig å gjøre)
- Bosatt samfunn som driver med jordbruk, særlig hirse (ris bare i sør), domestisering av dyr
- Arkeologiske kildene som graver, byer etc.
- Ting som ble brukt er laget av Keramikk, jade
- Mesteparten av neolittiske samfunnene ligger rundt Gulelven
- Vi har ingen skriftlige kilder fra denne perioden, men senere folk som Sima Qian skrev om en «Xia-dynasti».
- Hvis kandidaten skriver om Xia-dynastiet og mytiske keisere, er det viktig at de reflekterer over at det er kontroversielt og at keiserne som Gule keiseren er legendarisk, siden spørsmål handlet konkret om «neolittiske perioden» og ikke om tiden «før Shang».

Mulige punkt, kandidaten kan ta i betrakting i første delen om hva vi vet om Shang perioden:

- Samme arkeologiske kildene som i den neolittiske perioden, men et enda mer stratifisert samfunn (større graver)
- Anyang som hovedstad
- Bronsealderen. Bronse mer vanskelig å lage => folk som har spesifikk kunnskap
- Det fins konger og dronninger og vi kjenner dem med navn
- Vi vet om historien både fra arkeologiske kilder (store koningsgraver) og skriftlige kilder (orakelben, Sima Qian etc)
- Begynnelsen av historiske kilder (orakelben), som forteller oss enda mer om samfunnet

Det er viktig at kandidaten skrever om både den neolittiske perioden og Shang-perioden, men det er ikke nødvendig å skrive like mye om begge perioder.

Det finns ikke et riktig svar for spørsmålet om det finns «Kina» allerede eller ikke, men det er viktig at kandidaten argumenterer på en grundig måte.

Spørsmål 2

Spørsmål består av 4 punkt, som må alle besvares, men kandidaten kan bruke forskjellig mye ord for hvert spørsmål.

Del 1:

- Qing keiser
- 1800-tallet
- Mandsju
- Barnebarn av Kangxi keiseren
- Regjerte for 60 år

I del 2 er kandidatene ganske fritt å forklare hva de vet om Qing perioden generelt. Ting som kan nevnes:

- Mandsjuer hadde konsolidert makten
- Stabil periode med mer enn 100 år med bare 3 keisere
- Diskusjon av sinisifering og problemet med Mandsju-styret
- Kontakt med europeerne
- Konfusianisme og embetsmenn eksamen som var fortsatt viktig
- 8 bannere

Del 3:

- Qianlong erobret Xinjiang, med folkemord av Dzungharer, Tibet protectorate
- Territoriet av Kina største i historie
- Kangxi hadde allerede erobret Taiwan, deler av Mongolia (andre deler av Mongolia var allerede en del av Qing før 1644)

Del 4:

- Samling av tekster fra hele riket
- Qianlong som oppdragsgiver
- Sensur av anti-mandsju innhold og destruksjon av bøker

Spørsmål 3

Dette spørsmål har to deler:

1. Nevn de viktigste reformene som Deng innførte.
2. Hvilke områder i det kinesiske samfunnet skulle ikke endres på?

Et godt svar på spørsmål 3 har flere av disse punkter med:

Del 1:

- de 4 moderniseringer (landbruk, industri, vitenskap og teknologi, forsvar)
- satsing på utdanning
- økonomiske reformer: privatisering, spesial-økonomiske soner, joint ventures
- landbruk: Household Responsibility System: kontrakter på landbruksjord
- danwei/ jernrisskålen forsvinner

- ny grunnlov; juridisk reform
- Reform og åpning/ Reform and Opening Up/ Gaige kaifang
- Sosialisme med kinesisk særtrekk
- evt: «Et land, to systemer» ifm. åpne landet mot utlandet

Del 2:

- «Noen må bli rike først»; «Svart eller hvit katt».
- det politiske/sosialistiske systemet/KKPs ledende rolle skulle ikke endres;
- holde fast på de 4 kardinalprinsippene

Spørsmål 4

Dette spørsmålet har to deler:

1. Nevn kort de historiske begivenhetene etter slutten av annen verdenskrig som har skapt utgangspunktet for konflikten på tvers av Taiwan stredet.
2. Diskuter hvordan utviklingen i både Folkerepublikken og Taiwan i nyere tid kompliserer forholdet mellom de to land.

Et godt svar på spørsmål 4 har med:

Del 1

- årsakene/bakgrunn: KMT tapte borgerkrigen og flyktet til Taiwan hvor de fortsatte Republikken Kina; land skulle velge mellom de to parter, 1971 UN
- 1992 konsensus; Ma Ying-jeou's 3 nei; Tsai Ing-wen: «Taiwan er allerede uavhengig»

Del 2

- Folkerepublikken blir mere og mere autoritær og KKPs legitimitet bygger på nasjonalisme som inkluderer «gjenforening med Taiwan»; Taiwan blir mere og mere demokratisk
- taiwanesere føler seg mindre og mindre kinesisk
- For KKP er å løse Taiwan spørsmålet eller å unngå å «miste» Taiwan en del av maktlegitimeringen
- KKPs bekymring på at eksistensen av et "demokratisk alternativ" til Folkerepublikken kan svekke KKPs legitimitet
- Det er kompliserende at begge parter er økonomisk avhengig av hverandre
- Xi Jinping vil ikke overlate Taiwan-spørsmålet til neste generasjon
- Kinas militære øvelser rund Taiwan kan utløse krig
- Kinas hybride krigføring kan utløse «varm» krig
- USAs politikk kan true stabiliteten